

NVO JURISTA PADOMS

SABIEDRĪBAS LĪDZDALĪBA. Atzinumi.

Iepriekšējā Jurista padomā skaidrojām par sabiedrības līdzdalības iespējām Valsts sekretāru sanāksmēs (VSS). Šajā posmā izplatīta līdzdalības forma ir atzinumu sniegšana – par šo tēmu ir Jurista padoms Nr.25. Par izsludinātajiem tiesību aktu projektiem Valsts sekretāru sanāksmes protokolā norādītās ministrijas un citas institūcijas divu nedēļu laikā sniedz atzinumu. Kā arī atzinumus var sniegt arī nevalstisko organizāciju pārstāvji.

Atzinuma sniegšanas kārtība:

- 1) paziņojums Valsts kancelejai pa e-pastu pasts@mk.gov.lv līdz trešdienai pl. 15.00;
- 2) paziņojumā norāda projekta nosaukumu un pieteiktā projekta reģistrācijas numuru (VSS numurs);
- 3) ja paziņojums nav veikts, bet sniedz atzinumu, ievērojot laika termiņus, iekļūst saskaņošanas procesā.
- 4) atzinums ir sniedzams 10 dienu laikā pēc tā izsludināšanas VSS;
- 5) termiņa tecējums sākas divas darbdienas pēc VSS (pirmdienās plkst.9.00);
- 6) ja netiek sniegts atzinums, projekts uzskatīts par saskaņotu;
- 7) atsevišķos gadījumos var piemērot saīsinātu izsludināšanas un saskaņošanas kārtību.

Atzinumā:

- 1) **izsaka iebildumus**, tos attiecīgi pamatojot vai paskaidrojot, par kuriem saskaņošanas gaitā jāpanāk vienošanās;
- 2) **izsaka priekšlikumus**, kuriem ir ieteikuma raksturs;
- 3) norāda atbalstāmo variantu, ja projektā ir paredzēti vairāki risinājuma varianti.
- 4) Ja atzinums nav atbilstoši strukturēts, tam kopumā ir ieteikuma raksturs. Ja atzinumā norādīts, ka nav atbalstīta projekta virzība, uzskata, ka iebildums ir izteikts par visu projektu kopumā.
- 5) Atzinumā norāda izstrādātāja vārdu, uzvārdu, amatu, tālruņa numuru un e-pasta adresi.

Atzinumu sniegšanu Valsts sekretāru sanāksmju posmā regulē **Ministru kabineta kārtības rullis**.

1. Saskaņā ar Ministru kabineta kārtības ruļļa 88.punktu, atbildīgajām ministrijām izsludināto **projektu jāaskaņo ar Valsts sekretāru sanāksmes protokolā norādītajām ministrijām un citām institūcijām**. Izsludināto projektu parasti saskaņo 10 darbdieņu laikā pēc tā izsludināšanas, ja Valsts sekretāru sanāksmē nav noteikts cits termiņš.
2. Ministru kabineta kārtības ruļļa 91.punkts nosaka, no kurām institūcijām un kādos jautājumos (noteiktas atrunas, kad nepieciešams saskaņot, jo ne vienmēr saskaņošanas procesā jāiekļauj visas, jo tām nav atbilstoša kompetence) par izsludināto projektu atzinums (saskaņojums) nepieciešams no:

- 1) **Finanšu ministrijas, Tieslietu ministrijas,**
- 2) **Valsts kancelejas,** ja projekts attiecas uz valsts pārvaldes institucionālo uzbūvi un darbības principiem,
- 3) **Pārresoru koordinācijas centra** – par jebkuru plānošanas dokumenta projektu un informatīvā ziņojuma projektu, kā arī par tiesību akta projektu, kas attiecas uz nacionālā līmeņa attīstības plānošanas dokumentu savstarpējo saskaņotību un atbilstību normatīvo aktu prasībām un kas skar publiskas personas kapitāla daļu pārvaldes jautājumus,
- 4) **Ārlietu ministrijas** – par starptautisko līgumu vai tā projektu, vai citu projektu, kas skar Latvijas Republikas starptautiskās saistības,
- 5) **Latvijas Pašvaldību savienības,** ja projektu atbilstoši likumam “Par pašvaldībām” nepieciešams saskaņot ar pašvaldībām,
- 6) **Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas,** ja tiesību akta projekts ir saistīts ar sabiedrisko pakalpojumu regulēšanu,
- 7) **Nacionālās reģionālās attīstības padomes,** ja projekts ir saistīts ar reģionālo attīstību, teritorijas plānošanu un zemes politiku,
- 8) **Nacionālās trīspusējās sadarbības padomes,** ja projekts skar darba devēju un darbinieku intereses,
- 9) **Konkurences padomes,** ja projekts ir saistīts ar konkurences aizsardzības un attīstības jautājumiem
- 10) **Apvienoto Nāciju Izglītības, zinātnes un kultūras organizācijas (UNESCO) Latvijas Nacionālās komisijas,** ja projekts attiecas uz Latvijas Republikas starptautiskajām saistībām UNESCO darbības jomā (izglītība, zinātne, kultūra, vide, informācija un komunikācija, plašsaziņas līdzekļu darbības joma),
- 11) citām ministrijām, kuru kompetences jomu tieši skar projekts,
- 12) citām institūcijām, ar kurām normatīvo aktu projektu saskaņošana ir noteikta ārējā normatīvajā aktā, vai ja saskaņošanas nepieciešamība tieši izriet no ārējā normatīvā akta normām, kas nosaka to kompetenci.
- 13) Tiesību aktu projekti, kuri skar visu nevalstisko organizāciju darbību (nevalstisko organizāciju sektora horizontālie jautājumi), pirms to izskatīšanas Ministru kabinetā iesniedzami Valsts kancelejā izskatīšanai **Nevalstisko organizāciju un Ministru kabineta sadarbības memoranda īstenošanas padomē.**

Tātad attiecībā uz nepieciešamību saskaņot tiesību akta projektu ar nevalstiskajām organizācijām ir divi apakšpunkti: 1) Latvijas Pašvaldību savienība, tikai tādos gadījumos, ja tiesību akts skar pašvaldību jautājumus; un 2) NVO un MK sadarbības memoranda īstenošanas padome, ja tiesību akts skar kopējās nevalstisko organizāciju intereses, jāizskata padomes sēdē pirms projekta iesniegšanas VSS.

Pēc atzinuma sniegšanas

1. **Kārtība, ja nav iebildumu.**

- Ja izsludināto projektu ministrijas un citas institūcijas atbalstījušas bez iebildumiem vai izteikušas tikai priekšlikumus, projektu uzskata par saskaņotu un atbildīgā ministrija šajos noteikumos noteiktajā kārtībā sagatavo projektu iesniegšanai Ministru kabineta sēdē.

2. **Kārtība, ja ir iebildumi.**

- Lai panāktu vienošanos par vērā neņemtajiem vai daļēji vērā ņemtajiem iebildumiem, atbildīgā ministrija sasauc kopīgu starpministriju (starpinstitūciju) sanākumi. Turklāt Ministru kabineta kārtības ruļļa 92.punkts nosaka, ka:
 - 1) iebildumus iekļauj šo noteikumu 96. punktā minētajā izziņā,
 - 2) iebildumu sniedzējus uzaicina piedalīties saskaņošanas procesā.
 - Ja, ņemot vērā iebildumu būtību un apjomu, nav nepieciešams vienoties klātienē, atbildīgā ministrija var organizēt saskaņošanu elektroniski. Atbildīgā ministrija elektroniski nosūta saskaņošanas dalībniekiem (uz institūcijas oficiālo e-pasta adresi un atzinuma izstrādātāja e-pasta adresi) izziņu (kurā norādīts atbildīgās ministrijas pamatojums vai paskaidrojums par vērā neņemtajiem vai daļēji vērā ņemtajiem iebildumiem) un precizēto projektu (tā anotāciju), norādot ministrijas un citas institūcijas, par kuru iebildumiem attiecīgā saskaņošana tiek rīkota, un termiņu (ne īsāku par piecām darbdienu), kādā saskaņošanas dalībniekiem jāizsaka viedoklis.
 - Sasaucot starpministriju (starpinstitūciju) sanākumi klātienē, atbildīgā ministrija ne vēlāk kā piecas darbdienu pirms sanāksmes elektroniski nosūta saskaņošanas dalībniekiem (uz institūcijas oficiālo e-pasta adresi un atzinuma izstrādātāja e-pasta adresi) informāciju par sanākumi, norādot ministrijas un citas institūcijas, par kuru iebildumiem sanāksme tiek rīkota, pievieno izziņu un precizēto projektu (tā anotāciju).
 - Ja pārstāvis neierodas uz sanākumi, iebildumi tiek atsaukti un tiem ir ieteikumu raksturs.
 - Līdzīgi - ja atbildīgā ministrija, precizējot izsludināto projektu, ir ņemusi vērā saskaņošanas dalībnieku iebildumus un piecu darbdienu laikā pēc izziņas un precizētā projekta nosūtīšanas no saskaņošanas dalībniekiem nav saņemti iebildumi par precizēto projektu, projektu uzskata par saskaņotu
- 3. Kārtība, ja nav iespējas panākt vienošanos.**
- Ministru kabineta kārtības ruļļa 92. punkts nosaka, ja saskaņošanas procesā netiek panākta vienošanās,
 - 1) atbildīgā ministrija izvērtē nepieciešamību virzīt izsludināto projektu izskatīšanai attiecīgi Valsts sekretāru sanāksmē vai Ministru kabineta komitejas sēdē vai
 - 2) sagatavo to iesniegšanai noteiktā kārtībā Ministru kabinetā, norādot iesniedzēja pavadvēstulē informāciju par citas institūcijas uzturēto iebildumu.

Informāciju sagatavoja:
 Biedrība „Latvijas Pilsoniskā aliance”
 Rīga, 2018

Projekts tiek līdzfinansēts Rīgas domes Izglītības, kultūras un sporta departamenta Sabiedrības integrācijas programmas ietvaros.

